

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, De Oratione
Mentali Et Mysteriorvm Vitae D.N. Iesv Christi &
benedictae Matris eius meditatione**

Arias, Francisco

Coloniae Agrippinae, 1616

Cap. XVII. Interdum ab his mysterijs ad SS. Trinitatis mysterium
transcendendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48934)

CAPVT XVII.

*Interdum à sacris hisce mysterijs
sanctissimæ Trinitatis mysterium
transcendendum : & quid in
considerandum.*

NON solum ab humanitate
Christi Iesu mysterijs
perfectiones diuinitatis,
rum etiam, (ea quam potest dicere
moderatione & reuerentia) per
dem, ad sublime sanctissimæ Trini-
tatis mysterium considerandum
portet ascendere. Primum quia
consideratione mirificè fides exercetur.
Cùm enim hoc in lege gratiæ
mysterium Deus reuelarit, ut ipsius
credendo, dignè de incomprehensibili
eiusdem sublimitate sentiamus,
multumque promeremur
intellectum ipsius, quæ ratio naturalis
non comprehendit, subijciuntur
item ut clariùs & distinctius Incarna-
tionis filij Dei mysterium cognosceremus;
æquum est ipsum etiam
à nobis considerari, ut actualiter

Trinitatis
mysterij
confide-
ratione
exercetur
Fides.

hunc Deo honorem & gloriam de-
mus, corde confitendo, ipsum ad e-
sublimem & incomprehensibilem
esse, ut non modò in ipso perfectio-
nes & mytheria, quæ naturalis ra-
tionis lumine aliquo modo cogno-
sci & inuestigari possunt, sed & aliæ
quas nullo modo humana ratio nisi
Dei ipsius reuelatione intelligere,
aut assequi potest comprehendan-
tur. Considerando autem quod de
sublimi hoc mysterio creditus, fi-
des circa illud augetur: ut ita in bo-
no itatu agentes, omnium virtutum
infusarum, gratiæ, & gloriæ augmē-
tum magis assequi mereamur, cām,
vbi diximus, non solo id virtutis ha-
bitu, sed frequentibus eiusdem acti-
bus comparetur.

Etiā au-
getur.

Par etiam est, interdum cum
humilitate hoc mysterium con-
templari, eò quod ipsum primum
contemplationis sit obiectum: reli-
qua autem mytheria ac Dei perfe-
ctiones, quas cōtemplamur, ad Bea-
tissimæ Trinitatis cōtemplationem
dirigatur. Hæc omniū cōtemplatio-
num

*Dionys.
Carthusi.
1. de con-
tep. ar. 33.
Trinitas
est contē-
plationis
primariū
obiectū.*

num altissima est, hæc efficit ut in
 in terra agant cęlestibus perfimile
 hæc ex se maiorem & perfectiorem
 deuotionem, feruentiorem & ma
 iorem, amorem Dei, maius solatio
 spiritus generat: hæc præstat ut ma
 gis Deum reueremur & glorific
 mus. Et tamen si ad mysterium hoc
 reliquas perfectiones diuinas
 diximus, clarè, perspicuè, & ad
 quodam intellectus, qui vera fit
 templatio, meditandum, & in
 mariam meditationis materiam
 ligendum, magna vitæ puritate,
 duoque orationis exercitio opus
 ut S. Bernardus ait; tamen ad formam
 hoc mysterium (nec non & per
 ctiones diuinitatis) sic consideran
 dum ut non omnem illi orationem
 sed aliquam eius partem dem
 quò scilicet melius vitæ ac Passio
 nis Dominicę mysteria percipi
 piamus, omnes in sancto hoc
 exercitio multum proficere deside
 rantes, incumbere opus est, & de
 genti fructu & consolatione, quæ
 ut diximus, in mysterij huius ac di
 uinitatis

*In Cant.
 serm. 41.*

DE ORAT. MENTALI. 409

inarum perfectionum considera-
tione reperitur, participare par est.
Ve autem hoc ritè beneque fiat, no-
randum in sublimi hoc mysterio, a-
liquas veritates contineri à fide,
Sanctorumque doctrina traditas;
quæ non tam ad excitandam deuo-
tionem, quàm ad mysterij huius co-
gnitionem habendam, & infidelium
& hæreticorū obiectionibus respō-
dendū, illorumq; calumnias & falsa
argumenta soluenda, conducunt.

Præter has sunt & aliæ in summo
hoc mysterio veritates, quæ ad no-
ticiam mysterio huic debitam com-
parandam necessariæ sunt, multum-
que ad deuotionem excitant. in his
intellectus consideratio attentè fi-
genda, ad fructum & cōsolationem,
quam in huius mysterij contempla-
tione Deus immittit, in voluntate
eliciendum. Iuxta hanc regulam ea
quæ nobis consideranda, sunt hæc.
Cōsideremus Patrē æternū esse, verū
& æternū Deū, & primā SS. Trinita-
tis personā infinita seipsum perfe-
ctione intelligere & comprehen-
dere,

S

Quæ po-
tissimum
hic me-
ditanda.

Aeterna
Verbi ge-
neratio.

dere, seq; hoc modo intelligēdo, in
aeterno inuariatē immutabiliterque
Verbum aeternum, id est, filium, id est,
intellectus actu, gignere; illumque
gignēdo, naturaliter suam ipsius illi
communicare substantiam, id est,
sui ipsius essentiam & naturā. Ver-
bum autem genitū, esse perfectissi-
mam Patris aeterni imaginem, in-
omnibus Patri aequalem, & unum eū-
ipso Deum, quoniam eandem indi-
uiduam naturam, id est, eandem di-
uinitatē habet. Et tamen si hanc Ver-
bi aeterni emanationem dicamus ge-
nerationem, ut & Verbum Filium,
nō esse tamē generationē talē, qua-
lē in creaturis agnoscimus & expe-
rimur. nā hāc generatio corporalis
est, quique hic generat est temporis
& duratione prior eo quē generat
& similiter fili⁹ terrena hac genera-
tione genitus, nō modo aliā distin-
ctā à Patre personā habet, sed & aliā
naturā indiuiduā ab ipso diuersam,
alias itē perfectiones distinctas a pa-
ternis: at Verbi aeterni generatio pe-
nitus spiritualis est, & alio quodam
modo

.XVII.
gēdo, in
iliterque
ium, idē
illumque
ipsum illi
id est,
rā. Ver
perfectiss
em, ino
vnum cō
dem inde
ndem dē
anc Ver
camus ge
Filium,
alē, qua
& expe
corporali
tempor
generat
genera
iā distin
ed & alii
interfam,
ctas a pa
ratio pe
quodam
modo

DE ORAT. MENTALI. 4ta
modo ineffabilis, infinitæ perfe
ctionis, & infinitè à terrena hac ge
neratione discrepat. Ad hæc, Patrē
qui gignit non fuisse duratione Fi
lio priorem, & Filium genitum, etsi
distinctam à Patre personam, alte
rius non esse naturæ, aut essentiæ in
diuiduæ, sed eiusdem cum Patre, nec
aliarum perfectionum, sed earun
dem numero, quas habet Pater. Cō
siderandum insuper Patrem & Fi
lium, se ipsos infinita perfectione
contemplantes mutuo se amore
quodam essentiali & infinito dili
gere, & Patrem infinita quadam cō
placencia Filio, Filiumque Patre vi
cissim delectari: & hoc se modo a
mantes, ab æterno amorem, quo ve
lut vinculo indissolubili cōiun
tur, spirare. Is autem amor est Spi
ritus sanctus, tertia sanctissimæ Tri
nitatis persona, ac verus & æternus
Deus, Patri in omnibus æqualis &
Filio, nam in tribus hisce personis,
nulla est alia duratione prior, nec
maior, nec perfectior: vna enim tri
bus eademque natura diuina; quam

Patris &
Filij spi
ratio.

Personarū
trium vna
æqualis
Deitas.

S 2 que

412 FRAN. ARIAS CAP. XVII.
que vna perfectionem persona ha-
bet, eam habet & alia. Atque ita quo
ad perfectiones sunt æquales. cum-
que tres distinctæ sint personæ, vnus
tamen & verus sunt Deus.

Quam de supremi huius mysterij
substantia notitiam dedimus, vt cõ-
siderari aptè queat, vsui erit peritio-
ribus, qui aliqualem studendo horum
terminorum notitiam adepti sunt.
cæteris imperitioribus satis erit,
quo ad hoc mysterium considerare,
Deum esse perfectissimè vnum, si-
mul & tres personas, Patrem, Filium,
& Spiritum sanctum, & harum quæ-
que Deum esse, cum eiusdem sint di-
uinitatis, & Filium à solo Patre,
Spiritus sanctum simul à Patre &
Filio procedere, & tres hæc perso-
nas esse perfectissimè æquales, vna
vt alia non sit maior.

Præter hæc possunt omnes, tam
qui operam litteris dedere, quam
qui earum ignari sunt, hoc in myste-
rio etiam alia considerare, quæ a-
moris & deuotionis affectum egre-
giè excitent: scilicet, has personas
vnam-

DE ORAT. MENTALI. 413

vnamquamque se inuicem infinita ^{Mutua cō}
claritate videre & comprehendere, ^{templatio}
& infinito amore amare, eademque ^{& amor.}
infinita complacencia & suauitate
delectari ac recreari. Harum vna-
quamque infinitæ bonitatis esse &
potentiæ, infinitæ pulchritudinis,
sapientiæ, & gloriæ: perfectionem
enim quam habet vna, vti diximus,
habent & reliquæ. Patrem, Filium
inueni in omnibus sibi æqualem &
parem, & quidem infinito gaudio,
eandem suam essentiam diuinam in-
finito illi amore communicando:
Filium verò Patrem æternum, à quo
diuinitatem recipit infinita exulta-
tione & iubilo adspicere, & velut
alterum se infinito amore diligere.
Patrem, & Filium, Spiritum sanctū,
qui ab ipsis velut principio æterno
procedit, videre, & infinito gaudio,
& infinita amoris dulcedine, ipso
delectari: & tres hasce personas v-
nam causam & rerum omnium esse
principium. nam omnes tres, velut
principium & infinitus omnis boni
fons, ad omnes naturæ, & gratiæ ef-
fectus

Indiuifa
operatio.

fectus creandos & producendos concurrunt. nec quidquam in creaturis est, quod vna operetur, quin & alia operentur. Et tamen si Scriptura aliquos Patri effectus attribuat, verbi gratia, rerum creationem: alios Filio, vti gubernationem: alios denique Spiritui sancto, velut gratia collationem, ac sanctificationem (Patri enim adscribitur potentia, Filio sapientia, & Spiritui sancto bonitas.) tamen certum est & deinde, quod sicut potentiam, quam vna habet persona, & alia habet, & omnem etiam aliam perfectionem, quam habet vna, habent omnes, vnde dicimus; ita quod vni attribuitur quod creaturas, tres simul agunt, tresque simul vnus Creator, Gubernator rerum, & Sanctificator, ac Glorificator omnium animarum, ac spirituum beatorum sunt. Vnum est, quod in

Verbum
solum est
Incarnatum, siue
humanae
naturae
verum.

tempore soli personae Filij proprium est, nec Patri, aut Spiritui sancto conuenit, scilicet humanam carnem induisse, & reliquum quod inde sequitur fecisse. Nam licet tres simul personae

DE ORAT. MENTALI. 415

sonæ sacratissimam illam humani-
tatem Christi formarint, ipsa tamen
vno nonnisi in persona Filij facta
est. Atque ita solus Dei Filius incar-
natus est, & homo factus est, solus
ipse pro homine passus occubuit.
Verum ob hoc ipsum beneficium o-
mnibus simul personis gratias agere
debemus. nam piensissima illa vo-
luntas & amor ineffabilis, quo Dei
Filius homo factus est, tribus perso-
nis communis est. Hæc sunt quæ in
sublimi hoc mysterio consideranda
sunt, illa quæ considerando amorem
excitemus oportet, ob perfectionem,
& altitudinem incomprehensibilem,
& ineffabilem gloriam beatissimæ
Trinitatis exultantes.

CAP. XVIII.

*De humilitate, reuerētia, discretionē,
quam in diuinarum perfectionum
& sanctissimæ Trinitatis mysterij
consideratione adhibere oportet.*

SICUT conueniens admodum
fuit, ostendere, quanti momen-
ti &